Bir sözü ilə xalq ayağa qalxdı!

Sevginin, inamın, etimadın qələbəsi

1994-cü il oktyabrın 4-də Heydər Əliyevin xalqa müraciəti müstəqil dövlətçiliyimizin dönüş nöqtəsidir

Bu gün uğurları ilə göz oxşayan, beynəlxalq siyasi meydanlarda öz sözü, öz dəstxətti olan Azərbycanımızın inkişaf tarixi enişli-yoxuşlu olub. Xüsusilə, ötən əsrin son onilliyində taleyüklü proseslərin ard-arda düzülməsi hələ təzə-təzə formalaşan kövrək dövlətçiliyi təhdid qarşısında qoyurdu. Sadəcə, Azərbaycanın bəxti bir məsələdə gətirmişdi - ölkənin rəhbərliyində siyasət dahisi, qanı və canı bahasına da olsa dövlətini qorumağı özünün borcu sayan Heydər Əliyev vardı...

1992-93-cü illərdə baş verən xaos və anarxiya, başıpozuqluq, naşı idarəçilik ölkədə qanunsuzluq mühiti formalaşdırmışdı - hər kəs başına topladığı qeyri-qanuni silahlı dəstələrlə "nə istəsə edə bilər" psixologiyasına qapılmışdı. Yenicə müstəqillik əldə etmiş Azərbaycanı parçalamaq, hakimiyyəti qəsb etmək uğrunda azğın bir savaş gedirdi. Belə çətin bir anda Azərbaycan xalqı öz iradəsini ortaya qoydu, Azərbaycan ziyalıları ölkəni məhv olmaqdan xilas etmək üçün Heydər Əliyevə üz tutdu. 1993-cü ilin iyulunda Bakıya gələn Heydər Əliyev qısa zamanda ölkənin suverenliyinin təmini, bütövlüyünün qorunması uğrunda mühüm işlər gördü, addımlar atdı. Prezidentliyinin ilk ilində ölkədə hüquqi dövlət quruculuğuna start verən Heydər Əliyev dövlətin iqtisadi inkişafının təməlini formalaşdırdı - 1994-cü ilin sentyabrında "Əsrin müqaviləsi"ni imzalamaqla Azərbaycanın gələcək inkişafının əsasını qoydu. Qısa zamanda Azərbaycanın toparlanaraq özünə gəlməsi, ayağa qalxması, hüquqi dövlət quruculuğu yoluna qədəm qoyması, qanunların işləmə mexanizminin təkmilləşdirilməsi yönündə addımların atılması, mərkəzləşdirilmiş dövlət anlayışının ortaya qoyulması, beynəlxalq aləmlə təmasların qurulması, müstəqil Azərbaycanın tanıdılması vaxtilə başıpozuqluğu özü üçün həyat fəlsəfəsinə çevirənlərin işinə yaramırdı. Bəzi ölkələrin Azərbaycanın toparlanmasına qarşı qısqanclıq nümayiş etdirməsi də bu məsələdə özünü göstərirdi.

Həmin xarici dairələrlə işbirliyində olan xəyanətkar qruplar bir sıra təxribat və terror xarakterli addımlar atdılar. Belə ki, 1994-cü ilin sentyabrın 21-dən 22-nə keçən gecə dövləti cinayətlərdə təqsirləndirilən 4 nəfər şəxs Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin təcridxanasından qaçırıldı, Milli Məclisin sədr müavini Afiyəddin Cəlilov və Prezident yanında Xüsusi İdarənin rəisi Şəmsi Rəhimov terrorla qətlə yetirildi. Bu hadisələr öz pik nöqtəsinə oktyabrın 2-də Mahir Cavadovun rəhbərliyi ilə əsasən "OMON"-çulardan ibarət silahlı dəstənin Respublika Prokurorluğunun binasını gülləbaran edərək ələ keçirməsi ilə çatdı. Həmin zamanlarda Nyu-Yorkda BMT Baş Məclisinin illik sessiyasında iştirak edən Prezident Heydər Əliyev təcili ölkəyə qayıdaraq təhlükəli proseslərin qarşısını almaq üçün təxirəsalınmaz tədbirlərə əl atdı.

Oktyabrın 4-də Cavadov qardaşları ilə əlbir olan o zamankı üsyankar baş nazir Surət Hüseynovun qanunsuz silahlı dəstələri Gəncə şəhərində hakimiyyət orqanlarının inzibati binalarını, dəmir yolu vağzalını və aeroportu zorla ələ keçirdi. Demək olar ki, Gəncə və ona yaxın regionlara qarşı silahlı basqınlar həyata keçirən, "OMON"un yerli dəstələri vasitəsilə qanuni dövlət strukturlarına qarşı silahlı təzyiq göstərən qiyamçılar ölkədə yeni vətəndaş qarşıdurması yaratmağa niyyətlənmişdi. Belə bir şəraitdə ulu öndər Heydər Əliyev fenomenal siyasi dühası ilə bu problemin həlli istiqamətində mühüm bir addım atdı. Belə ki, oktyabrın 4-də televiziya ilə birbaşa xalqa müraciət edərək, vətəndaşları Azərbaycan dövlətçiliyini və milli suverenliyini qorumaq naminə Prezident sarayının qarşısına çağıran ulu öndər Heydər Əliyev bir daha Azərbaycan xalqına güvəndiyini, inandığını ortaya qoydu. Gecə saatları olmasına baxmayaraq, qısa müddətdə on minlərlə insan Ulu Öndərin çağırışı ilə Prezident sarayının qarşısına yığıldı və xalq-hakimiyyət birliyinin gücünü, qüdrətini qiyamçılara və onları dəstəkləyən xarici dairələrə nümayiş etdirdi. Qısa zamanda silahlı qiyamçılar zərərsizləşdirildi və günahkarlar öz layiqli cəzasını aldılar.

Ertəsi gün-oktyabrın 5-də daha böyük izdiham - təxminən bir milyon insan "Azadlıq" meydanına toplaşaraq respublikanın müstəqilliyinin, dövlətçiliyimizin qorunmasında Prezident Heydər Əliyevin yanında olduqlarını nümayiş etdirdi. Meydana toplaşanlar qarşısında çıxış edən Ulu Öndər baş verənləri müstəqilliyimizə qarşı qəsd kimi dəyərləndirərək dedi: "Son günlərdə baş vermiş hadisələr Azərbaycanın müstəqilliyini puça çıxarmağa, onu müstəqillik yolundan döndərməyə, bu yolla irəliləyişinin qarşısını almağa, ölkəmizin daxili ictimai-siyasi sabitliyini pozmağa yönəldilmiş əməllərdir. Onu da bilin ki, bu hadisələr, ümumiyyətlə, Azərbaycanı dağıtmaq, parçalamaq, ölkəmizi bir dövlət kimi məhv etmək üçün qurulan planların bir hissəsidir. Qoy, hamı bilsin və əmin olsun ki, bu bəd niyyətlərin və bu çirkin planların heç birisi həyata keçməyəcəkdir! Azərbaycan xalqı buna yol verməyəcəkdir! Azərbaycan müstəqil bir dövlət kimi yaşayacaqdır".

Beləliklə, müdrik siyasətçi Heydər Əliyev dövlət çevrilişinin qarşısını məhz doğma xalqına güvənməklə aldı. Silahlar işə salınmadı, bir güllə belə atılmadı. Bu qiyamın qarşısının alınması Azərbaycanın yeni inkişaf yoluna qədəm qoymasına, hüquqi dövlət quruculuğu prosesinin daha da sürətlə aparılmasına şərait yaratdı. Böyük siyasət adamının xalqına güvəni müasir Azərbaycanın öz yoluna davam etməsinə, bugünki qələbələrə, zəfərlərə və nailiyyətlərə imza atmasını şərtləndirdi. Xalqının əbədi sevgisini sağ ikən qazanan böyük liderin fenomenal addımı Azərbaycanın inkişaf yoluna işıq saldı...

P.İSMAYILOV